

Der er blevet sagt her i Salen, at Lovforslaget i Grunden burde være begyndt paa den Maade, at det skulde være tilkjendegivet, at Enhver var forpligtet til at forsørge sig og Sine. Ja, det kan være at det vilde have været rigtig, dersom der saa i den næste Paragraf havde staet: Staten har den Forpligtelse at give Alle Arbeidsleders, kan jeg dog virkelig ikke indse at det lader sig gennemføre. I et Samfund, der stiller sine Borgere saaledes, at det overlades til dem selv, hvorpaa de kunne skaffe sig Arbejde eller ikke og ikke bryder sig det Nærmeste deraf, sjældent det selv ender at hvor der er mest Arbejde, er der mest Sættidighed, og ogsaa mest Sandsynlighed for at der til en given Tid hurtig bliver Arbeidsløshed, der kan det ikke nytte Noget, at man vil sige Enhver er forpligtet til at sørge for sig og Sine: thi der maa være Rimelighed i al Ting. Men jeg antager heller ikke, at det var det ærede Medlems Mening, som udvalgte det, at vi skulde gaa dertil, at Staten ikke skulde skaffe Alle Arbejde, naar den forlangte, at Enhver skulde sørge for sig og Sine.

Det Gode, der findes i denne Lov, har jeg ikke kunnet finde paa andre Steder end i §§ 28, 30 og 38. Jeg omtalte for at jeg fandt, at dette Gode var saa selvfølgelig, at det vilde være aldeles underligt, om det under de nuværende Forhold ikke blev taget med, naar man i det Hele taget vilde befatte sig med at lovgive for de Fattige. Det er i § 28 den sidste Passus. Det skal herefter være forbudt at forsørge Fattige ved at lade dem gaa paa Omgang i Kommunen saavel som at sætte Fattiges Modtagelse til Pleie og Forsørgelse til offentlig Altitation selv mellem Kommunens Beboere. Man er dog altid gaaet saa vidt, at man vil forbyde dette Auktionsvæsen over de fattige Arbejderes Arbeidskraft. I § 30 er man jo kommen til at Forsørgelsesanstalter, saaledes som jeg i hvert Tilfælde i Forbigaaende har omtalt, skulde have de Fattige asspærrede fra hverandre, de mere og de mindre Værdige og navnlig have Børnene for sig, men man har ment at kunne gennemføre det i Praxis paa en og samme Anstalt. Det er allerede blevet omtalt i Gaar af et æret Medlem, at man ikke havde nogen som helst Garanti for, at denne Asspærring i Virkeligheden kunde gennemføres, naar de Fattige dog skulde være paa en og samme Anstalt. Det tror jeg heller ikke, kan blive Tilfældet, og derfor kan jeg ikke sige, at dette er noget egentligt Gode, hvis Bestemmelsen ikke bliver ubundet til at være noget ganske Andet, end den er. Og i § 38 staar der, som før nævnt,

at Ingen kan tvinges til at arbejde for Privatte mod sin Villie. Det tror jeg ogsaa vil være overordentlig uanselig at gennemføre, fordi jeg ikke tror, at et Fattiglem vil vise sig at have nogen Villie, naar det først kommer ind paa en Tvangsarbejdsanstalt.

Der er noget Nyt i Loven, som jeg for mit Vedkommende er meget betænkelig ved, og det er Bestemmelsen om Børns og Forældres gjensidige Forsørgelsespligt, som findes i § 11 i Loven. Det forekommer mig, at denne Bestemmelse gaar bort fra det, som burde være Formaalet, nemlig at lægge Forsørgelsen der, hvor den egentlig skal være, og det forekommer mig, at den prisgiver Samfundsborgerne til en Undersøgelse angaaende deres Forhold, som efter min Mening er aldeles uillabelig. Der siges jo nemlig her, at Præstens og andre med Vedkommendes Forhold, bestående troværdige Personers Attest skal til, for at man kan blive fritagen for at være forsørgelsespligtig overfor sine Børn, dersom de befindes at være i Trang. Det forekommer mig, at det at Folk, der sidde i nogenlunde saaledes Raa og Stillinger og have Slægtninge, der ere blevne trængende, saaledes ganske vilkaarlig af Dyrigheden skal underkastes Efterhånd at hele deres økonomiske Stilling og først blive frie for Forsørgelsespligten overfor deres Slægtninge, dersom de ere i Stand til at kunne bevise, at de ere ude af Stand til at forsørge dem, i en at det staar dem selv eller forringer deres Forsørgelsesevne overfor sig selv, det siger jeg — tror jeg virkelig er at gaa den personlige Frihed for nær, den Frihed som man ellers er saa overordentlig villig til at holde paa fra deres Side, som her i Salen ere med til Lovforslag som dette og i det Hele taget i vort Land. De sætte den personlige Frihed saa højt og fordre, at den personlige Uskyld skal beskyttes osv. men overfor dette Forhold prisgiver man den og siger: Vi maa undersøge, om de ikke skulde være i Stand til at betale, for at det Offentlige kan slippe. Jeg tror ikke, der kan være Tanke om at faae indført denne Slags Bestemmelser i vor Lovgivning; thi det vil overfor Mange blive en altfor stor Vilkaarlighed.

Spørgsmålet om Opholdsstedet og Gjenfærdigheden, som der er Tale om i Lovforslaget, angaar da fremgaar det jo af det Standpunkt, jeg staar paa, og som jeg her mener, saa temmelig tiltrækkelig at have omtalt, at min Mening er den, at den Fattige bør forføres der, hvor han findes at være trængende, og at derfor Forsørgelsespligten bør lægges